

11. ročník celoslovenského kola literárnej a výtvarnej súťaže „Komenský a my“ – správa z vyhodnotenia

V priestoroch Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre sa dňa 19. júna 2014 konala vernisáž a slávnostné vyhodnotenie už 11. ročníka celoslovenského kola českej literárnej a výtvarnej súťaže: „Komenský a my“. Súťaž si kladie za cieľ prispieť k zvýšeniu historického povedomia našej mladej generácie a podporiť hľadanie samostatných tvorivých riešení z rôznych oblastí života.

Pozornosť sa venovala výsledkom tvorivej činnosti súťažiacich detí a mládeže základných a stredných škôl z celého Slovenska, ktorým boli udelené diplomy a zaujímavé ocenenia za ich víťazné práce.

Na českú súťaž s jej dvanástym ročníkom, ktorú vyhlasuje a odborne garantuje Unie Comenius v Prahe (a organizačne zabezpečuje ZŠ Brandýs nad Orlicí), nadväzuje slovenské kolo súťaže. Hlavným usporiadateľom a organizátorom súťaže na Slovensku je Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, ktorá súťaž organizuje aj v rámci projektu UGA IV/16/2012 „Rozvoj osobnosti detí a mládeže prostredníctvom poznávania odkazu a myšlienok J. A. Komenského“. Záštitu nad celoslovenským kolom súťaže a odbornú garanciu prijala pôvodne dekan PF UKF v Nitre Gabriela Petrová, ako aj novozvolená dekan PF UKF v Nitre Eva Szórádová.

Odbornými garantmi sú okrem menovanej Evy Szórádovej i Jana Přívratská (za Unie Comenius v Prahe), Viera Kurincová a Júlia Ivanovičová (za Katedru pedagogiky v Nitre).

Organizační garanti Alexandra Pavličková, Tomáš Turzák (kurátor výtvarnej časti), Renáta Polakovičová (kurátorka literárnej časti) a Dana Kollárová súčasne tvorili aj odbornú porotu celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže, ktorú nesmierne potešila veľmi kvalitná úroveň súťažiacich prác, preto mala ako po minulé roky, tak aj tento rok neľahkú úlohu, a to vybrať tie najlepšie a najzaujímavejšie práce žiakov a študentov. Porota napokon rozhodla popri ocenených prácach vybrať ďalšie práce, ktoré sú každoročne vystavované v Galérii Univerzum Pedagogickej fakulty UKF pod názvom: „Práce, ktoré zaujali“. Okrem toho porota udelila i množstvo čestných uznaní.

V celoslovenskom **11. ročníku literárnej súťaže** „Komenský a my“ súťažiaci prostredníctvom svojich zamyslení, úvah a esejí prezentovali vlastné názory, myšlienky a postrehy v stvárnení nasledovných kľúčových tém:

Kategória A (7. – 9. ročník ZŠ a I. stupeň osemročných gymnázií) s témou: „Čo mi dáva telesná výchova a športovanie okrem telesnej zdatnosti?“ (zamyslenie).

Kategória B (študenti PASA, PAKA, štvorročných gymnázií a II. stupňa osemročných gymnázií) s témou: „Človek a čas“ (esej, úvaha).

Ústredný motív **11. ročníka celoslovenskej výtvarnej súťaže** „Komenský a my“, v duchu hlavnej témy „Orbis Pictus 21. storočia – nové stránky knihy „Svet v obrazoch očami detí“ sa vo výtvarnej časti orientoval na „Vzduch“:

Kategória A 1 (1. – 2. ročník ZŠ) s témou: „VZDUCH – vzduch a jeho obyvatelia, veľké a malé lietajúce zvieratká (vtáky, hmyz a iné fantastické lietajúce tvory“).

Kategória A 2 (3. – 4. ročník ZŠ) s témou: „VZDUCH – vzduch ako živel a jeho podoby (farby neba, oblaky, vietor, dúha, víchrica, nočná obloha a pod.“).

Kategória B 1, B 2 (5. – 6. ročník ZŠ, 1. – 2. ročník osemročných gymnázií, 7. – 9. ročník ZŠ, 3. – 4. ročník osemročných gymnázií) s témou: „VZDUCH – vzduch a jeho dobývanie človekom (človek vo vzduchu, balón, lietadlá a iné fantastické stroje“).

Kategória C (študenti PASA, PAKA a štvorročných gymnázií, II. stupeň osemročných gymnázií) s témou: „VZDUCH – vzduch a mytológia (nebeské kráľovstvo, predstavy o vládcovi sídliačim nad oblakmi – mytológia, náboženstvo“).

Unia Comenius túto súťaž vyhlasuje pre všetky základné a stredné školy v Českej republike na rozdiel od slovenského kola, pretože na Slovensku je súťaž určená pre školy, ktoré nesú v názve meno J. A. Komenského, prípadne sídlia na ulici po ňom pomenovanej, ako aj cvičné základné a stredné školy UKF v Nitre a tiež iné, dobrovoľne zapojené školy. 11. ročník súťaže mal veľkú odozvu medzi základnými a strednými školami, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že sa ho zúčastnili súťažiaci z celého Slovenska. Musíme podotknúť, že zmieňované školy sa do vyhlásenej súťaže prihlasujú z vlastnej iniciatívy.

V úvodnej časti vyhodnotenia súťaže „Komenský a my“ účastníkov privítala a so slávnostným prejavom sa prítomným prihovorila pani dekanke Eva Szóradová. Z Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) odboru školstva, mládeže, športu a kultúry sa prihovorila zástupkyňa Ľubica Libová i odborná referentka pre metodickú činnosť Iveta Verešová. Ocenené boli snahy nielen žiakov, ale aj učiteľov zapájať sa do podobných súťaží. Kladne sa zhodnotil i záujem Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF podporovať rozvoj mladých umelcov. Nitriansky samosprávny kraj sa podieľa na organizo-

vaní súťaže už šiesty rok. Od predminulého ročníka sa rozhodol oceniť najaktívnejšiu školu v Nitrianskom kraji symbolickým darom (jablko zo skla), v ktorom je vgravírovaný symbol súťaže „Komenský a my“. Za úspešnú reprezentáciu Nitrianskeho regiónu si túto cenu prevzala Eva Kupková zo ZŠ Fatranská v Nitre. Nakoniec účastníkov privítala Viera Kurincová, vedúca Katedry pedagogiky PF UKF v Nitre, ktorá vo svojom prejave poukázala na prepojenie vysokoškolskej edukačnej teórie s praxou, čoho dôkazom je i zmieňovaná súťaž, ktorá nadobudla celoslovenský charakter. Príhovory mali i kurátori súťaže, konkrétne Tomáš Turzák za výtvarnú časť a Renáta Polakovičová za literárnu časť.

Ocenenie si prevzalo v celkovom počte 35 súťažiacich žiakov z 24 škôl. Špecifikom tohto ročníka bolo, že sa do súťaže dobrovoľne zapojilo viacero neoslovených ZŠ, ktorých práce patrili medzi ocenené. Odborná porota však ocenila čestným uznaním i pedagogičku Máriu Kormaníkovú zo ZŠ s MŠ Vagonárska, Poprad – Spišská Sobota, ktorej bola odovzdaná cena rektora UKF v Nitre Libora Vozára.

Slávnostné odovzdávanie cien spestrili kultúrnym programom žiaci Základnej umeleckej školy Tralaškola v Nitre i deti z MŠ Platanová v Nitre, v ktorom prezentovali svoje umelecké nadanie. Ich tanečné a hudobné vystúpenia mali veľký úspech a vyčarili úsmev medzi všetkými zúčastnenými. Slávnostné otvorenie výstavy ocenených súťažných prác a odovzdanie cien bolo v rukách Evy Szóradovej, Viery Kurincovej, Júlii Ivanovičovej, Ľubici Libovej, Ivety Verešovej, Tomáša Turzáka, Renáty Polakovičovej. Program vyhodnotenia moderovala Dana Kollárová.

Naše poďakovanie patrí aj sponzorom súťaže: Rektorát UKF v Nitre, Dekanát Pedagogickej Fakulty UKF v Nitre, Vyšší územný celok Nitra a OZ Akadémia voľného času v Hlohovci, ktorí svojou štedrosťou a ochotou prispeli k radostným úsmevom nielen súťažiacich žiakov, ale aj ich samotných učiteľov.

V záverečnej časti slávnostného vyhodnotenia vyhlásili organizátori 12. ročník súťaže s úprimným očakávaním ešte väčšieho záujmu škôl i samotných žiakov a prejavili potešenie zo stretnutia v starobylej Nitre v roku 2015. Bližšie informácie o priebehu súťaže spolu s fotogalériou záujemcovia môžu nájsť na webovej stránke <http://www.kpg.pf.ukf.sk>.

Motivovaní životom, dielom a vzťahom J. A. Komenského k deťom a mládeži, sympatiami ku Komenskému ako osobnosti svetového významu, človeku vynikajúceho v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, ktorého myšlienky sa stali inšpirujúcimi pre generácie následníkov a oslovujú aj našu súčasnosť, sme sa rozhodli vyhlásiť slovenské kolo českej literárnej a výtvarnej súťaže „Komenský a my“.

Prostredníctvom celoslovenskej literárnej a výtvarnej súťaže „Komenský a my“ a preniknutím do literárneho i výtvarného umenia je našim prvotným zámerom rozvíjať tvorivú fantáziu žiakov s aktívnou kreáciou nových, hodnotných diel, ktoré preukazujú schopnosť slobodného realizovania záujmov. Podieľajme sa na distribuovaní stále aktuálnych a bohatých myšlienok J. A. Komenského určených pre dnešnú mladú generáciu.

Renáta Polakovičová – Alexandra Pavličková